

KESKKONNAAMET

Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium
info@mkm.ee

Teie 04.06.2026 nr 13-3/2005-1

Meie 23.07.2026 nr 6-5/26/6860-7

Liivi lahe meretuulepargi elektriühenduse riigi eriplaneeringu ja keskkonnamõju strateegilise hindamise aruande eelnõu tingimuslik kooskõlastamine

Esitasite¹ planeerimisseaduse (PlanS) § 37 lg 1 alusel Keskkonnaametile kooskõlastamiseks Liivi lahe meretuulepargi elektriühenduse riigi eriplaneeringu² (REP) ja selle keskkonnamõju strateegilise hindamise (KSH) aruande³ eelnõud ning teavitaste ühtlasi nende avalikust väljapanekust.

Planeeringuala hõlmab Liivi ja Pärnu lahte ning maismaal Kihnu, Tori, Häädemeeste ja Saarde valdasid ning Pärnu linna. REPi koostamise eesmärk on olnud koostöös kohalike omavalitsuste ja kogukondadega leida erinevaid huve tasakaalustav ja võimalikult väikeste negatiivsete mõjudega asukoht elektriühenduse rajamiseks. Sellega panustatakse taastuvenergia eesmärkidesse ja elektrivarustuskindluse tagamisele. Samuti seatakse planeeringuga tingimused elektriühenduse rajamisega kaasnevate negatiivsete mõjude leevendamiseks.

PlanS § 37 lg 1 kohaselt esitatakse kooskõlastamiseks REP-i asukoha eelvaliku otsuse eelnõu koos KSH esimese etapi aruandega. PlanS § 30 lg 1¹ kohaselt detailse lahenduse koostamisest loobumisel ja REP-i kehtestamisel asukoha eelvaliku alusel kohaldatakse REP-i koostamisel asukoha eelvalikule sätestatud nõudeid, välja arvatud PlanS §-s 41 sätestatud nõudeid. PlanS § 41 sätestab REP-i asukoha eelvaliku otsuse ja KSH esimese etapi aruande vastuvõtmist.

Liivi lahe meretuulepargi elektriühenduse REP-i materjalide (REP-i seletuskirja alaptk-i 1.2, Teie kiri) kohaselt on kavas REP kehtestada asukoha eelvaliku alusel, st detailset lahendust koostamata. Kuna REP-i kehtestamisel asukoha eelvaliku alusel ei ole alates 18.07.2025 enam vaja teha eraldi vastuvõtmise otsust (PlanS § 30 lg 1¹; ehitusseadustiku ja planeerimisseaduse rakendamise seaduse § 30⁹), ei ole Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium koostanud ega kooskõlastamiseks esitanud Liivi lahe meretuulepargi elektriühenduste REP-i asukoha eelvaliku otsuse eelnõud. Selle asemel on kooskõlastamiseks esitatud Liivi lahe meretuulepargi elektriühenduste REP-i ning selle KSH aruande eelnõud koos lisadega.

Kirjas märgite, et PlanS § 37 lg 2 kohaselt, kui kooskõlastaja ei ole ettenähtud aja jooksul planeeringu ja mõjude hindamise aruande eelnõu saamisest kooskõlastamisest keeldunud või arvamust avaldanud ega ole taotlenud tähtaja pikendamist, loetakse planeering ja mõjude hindamise aruande eelnõu kooskõlastaja poolt vaikimisi kooskõlastatuks. Olete palunud esitada kooskõlastus hiljemalt 26.07.2026.

¹ Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi 04.06.2026 kiri nr 13-3/2005-1, registreeritud Keskkonnaameti dokumendihaldussüsteemis 04.06.2026 nr 6-5/26/6860-3 all.

² „Liivi lahe meretuulepargi elektriühenduste riigi eriplaneering. Planeeringu seletuskiri“ (Skepast&Puhkim OÜ, töö nr 2024-0070, versioon 16.06.2026) koos lisadega ja kaardirakendusega.

³ „Kavandatava Liivi lahe meretuulepargi elektriühenduste riigi eriplaneeringu asukoha eelvalik. Mõju hindamise aruanne“ (Skepast&Puhkim OÜ, töö nr 2024_0070, versioon 16.06.2026) koos lisadega.

Keskkonnaamet jättis 11.05.2026 kirjaga nr 6-5/26/6860-2 Liivi lahe meretuulepargi elektriühenduse REP-i ja selle asukoha eelvaliku KSH aruande⁴ kooskõlastamata, kuna puudus veendumus, et ebasoodsad mõjud Natura 2000 võrgustiku ala kaitse eesmärkidele on välistatud ning et esitatud muude märkuste alusel planeeringulahendus ei muutu. Seetõttu ei olnud REP ja selle asukoha eelvaliku KSH aruanne kooskõlas keskkonnamõju hindamise ja keskkonnanjuhtimissüsteemi seaduse §-ga 40 ja § 45 lg-ga 2.

Keskkonnaamet on uuesti kooskõlastamiseks esitatud Liivi lahe meretuulepargi elektriühenduse REP-i ja KSH aruande eelnõu materjalid üle vaadanud. Oleme seisukohal, et REP-i ja KSH aruande eelnõu on Keskkonnaameti 11.05.2026 kirjas nr 6-5/26/6860-2 esitatud märkuste alusel täiendatud ja parandatud.

Keskkonnaamet kooskõlastab Liivi lahe meretuulepargi elektriühenduse REP-i ja selle KSH aruande eelnõu tingimusel, et materjale parandatakse ja täiendatakse järgmiste märkuste alusel:

1. REP-i materjalides on väike ebakõla, mille palume üle vaadata. Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium vastas 19.06.2026 kirjaga nr 13-3/2196-1⁵ Keskkonnaameti 11.05.2026 kirjas nr 6-5/26/6860-2 toodud seisukohtadele ja märkustele. Vastuste tabeli p 5 juures on heljumi seirega seoses selgitatud, et: „/.../ veeseire osas viidatakse, et lähtuda tuleb Liivi lahe meretuulepargi hoonestusloa KMH aruande (Skepast&Puhkim OÜ, 2026) koostamisel KeAga kokkulepitud meetmetest.“ REP-i seletuskirja alaptk-des 6.6 ja 7.3.1 on toodud: „Merekaablite rajamisel tuleb hüdroloogiliste ja -dünaamiliste tingimuste seire läbiviimisel lähtuda Liivi lahe tuulepargi hoonestusloa KMH aruande (Skepast&Puhkim OÜ, 2026) koostamisel Keskkonnaametiga kooskõlastatud veeseire meetmetest“.

Juhime tähelepanu, et hüdroloogiline ja -dünaamiline seire ei sisalda vee kvaliteeti (sh heljumit). Lisaks on REP-i seletuskirjas toodud suunised vee kvaliteedi (sh heljumi) seire osas. Seega, kas heljumi seire osas tuleb lähtuda REP-i seletuskirjas toodust või on mõeldud, et hüdroloogilise ja -dünaamilise kui ka veekvaliteedi (sh heljumi) seire läbiviimisel tuleb lähtuda Liivi lahe meretuulepargi hoonestusloa keskkonnamõju hindamise (KMH) aruande (eelnõu) (Skepast&Puhkim OÜ, 2026) koostamisel Keskkonnaametiga kooskõlastatud veeseire meetmetest? Palume sõnastust täpsustada.

2. REP-i seletuskirja⁶ alaptk-i 5.3.1.1 kohaselt metsise ökoduktide toimimise tagamiseks on oluline kehtestada uuendusraie keeld kõigis ökodukti eraldisega piirnevatel metsaeraldistel.

Rõhutame, et metsamajandamise piirangutega alad peavad olema kantud planeeringu kehtestatavatele kihtidele, mis võimaldaks antud piiranguga järgmistes menetlustes (nt metsateatiste andmisel) arvestada.

3. REP-i seletuskirja alaptk-s 6.5 on toodud: „Metsisele avalduvate kumulatiivsete mõjude leevendamiseks on vajalik piirata Nepste Massiaru metsise ökodukti läheduses paiknevate liivakarjääride (Urissaare IV ja Urissaare V ning ka Urissaare II, kui kaevandamine pole elektriühenduse rajamise ajaks lõppenud) tööaega metsiste aktiivsema liikumisega kuudel (märts, september ja oktoober) hämaral ajal, mil toimub metsiste liikumine. Karjääride tööaeg (liiva kaevandamise ja väljaveo aeg) tuleb nimetatud kuudel piirata ajavahemikuga kl 8.00-18.00. Meedet tuleb rakendada juhul, kui peale käesoleva REPi kehtestamist tehakse eelnimetatud karjääride kaevandamislubades muudatusi või taotletakse lubade pikendamist.“

Samas ei ole REP-i seletuskirja alaptk-s 7.3.3 samasisulise tingimuse juures eeltoodud lõigu viimast lauset esitatud. Samuti ei ole vastavat täpsustust lisatud KSH aruandesse (lk 305–306).

⁴ REP ja KSH aruande (eelnõu) versioon 2.04.2026 koos lisadega.

⁵ Registreeritud Keskkonnaameti dokumendihaldussüsteemis 19.06.2026 nr 6-5/26/6860-4 all.

⁶ „Liivi lahe meretuulepargi elektriühenduste riigi eriplaneering. Planeeringu seletuskiri“ (Skepast&Puhkim OÜ, töö nr 2024-0070, versioon 16.06.2026)

Praegune sõnastus võib jätta mulje, et juhul kui maavara kaevandamiseks antud keskkonnalubades (kaevandamislubades) muudatusi ei tehta või ei taotleta lubade kehtivuse pikendamist, ei ole tööaja piiranguga arvestamine vajalik.

Märgime, et REP-is ei ole esitatud elektriühenduse rajamise eeldatavat ajakava. Seetõttu ei ole välistatud, et elektriliinide rajamise ajaks on liinidega seotud lõikude läheduses paiknevate karjääride kaevandamine juba lõppenud ning alad korrastatud. Enne elektriliinide rajamist (sh enne seda, kui liinide ehitamisega jõutakse nimetatud karjääride lähedusse) ei ole Keskkonnaameti hinnangul täiendava ajalise piirangu rakendamine vajalik, kuna sellisel juhul ei saa tekkida kumulatiivset mõju. Täiendava ajalise piirangu vajaduse korral peab piirang rakenduma üksnes ajavahemikul, mil elektriliini rajamisega seotud ehitustööd jõuavad vastavate karjääride läheduses paiknevatesse tööloikudesse ning võivad koosmõjus kaevandamistegevusega mõjutada metsist. Samuti märgime, et REP-s meetmete seadmisel tuleb arvestada juba antud kaevandamislubade kehtivusega ning nendes lubades seatud tingimustega.

Liivi lahe meretuulepargi elektriühenduse REP-i koostaja ja KSH ekspert Skepast&Puhkim OÜ saatis 16.-17.07.2026 e-kirjadega⁷ Keskkonnaametile teavet Liivi lahe meretuulepargi elektriühenduse REP-i ja Urissaare liivakarjääride metsisele avalduva kumulatiivse mõju ning selle leevendusmeetmete kohta. Skepast&Puhkim OÜ täpsustas e-kirjades, et kavandatud meetmega käsitletav koosmõju puudutab tegelikkuses üksnes Urissaare II liivakarjääri, mille kaevandamisloa kehtivusaeg lõpeb 11.12.2027. Samuti selgitati, et ebasoodsat mõju metsisele ei kaasne ka juhul, kui Urissaare IV ja V mäeeraldiste tööaega ei saa piirata. Arvestades, et metsise öko dukti lageraiepiiranguga metsaeraldistele lähim mäeeraldis on Urissaare II ning selle kaevandamisloa kehtivusaeg lõpeb 11.12.2027, on võimaliku loa pikendamise menetluse käigus võimalik seada täiendavaid tingimusi. REP-i ja KSH materjalides kirjeldatud tööaja piirangu meetet ei ole vajalik rakendada Urissaare IV ja V liivakarjääride suhtes, sh Natura 2000 võrgustiku alade kaitse-eesmärkidele avalduva ebasoodsa mõju vältimiseks. Meede on asjakohane üksnes Urissaare II liivakarjääri puhul ning seda tuleb rakendada juhul, kui selle kaevandamisloa kehtivust pikendatakse.

Lähtudes eeltoodust palume REP-i seletuskirjas ja KSH aruandes üle vaadata ja korrigeerida Nepste–Massiaru metsise öko dukti läheduses paiknevate liivakarjääride (Urissaare IV, Urissaare V ja Urissaare II) tööaja piirangut käsitlev meede, arvestades Skepast&Puhkim OÜ 16.-17.07.2026 e-kirjades esitatud täpsustusi. Palume eemaldada kõnealuse meetme juurest Urissaare IV ja Urissaare V liivakarjääride nimetused. Urissaare II liivakarjääri puhul tuleb REP-is ja KSH aruandes arvestada, et elektriliinide rajamise ajaks on kaevandamine eeldatavalt lõppenud. Juhul kui kaevandamisloa siiski pikendatakse ning kaevandamine jätkub elektriliini ehitamise ajal, tuleb arvestada võimaliku koosmõju tekkimisega ning näha ette vajalikud tööaja piirangud.

4. Urissaarde on kavandamisel rohevesinikutehas ja tööstuspark. Keskkonnaametile ei ole selle kohta veel laekunud ametlikku teavet, kuid seni avaldatud teabe⁸ põhjal on see arendus kavandatud Urissaare II alale. Käesoleva REP-i ja KSH aruande koostamisel ei ole veel võimalik hinnata nende arenduste kumulatiivset mõju, seda saab teha tehase enda mõju hindamise käigus. Siiski soovitame REP-i seletuskirjas ja KSH aruandes kavandatavale arendusele võimaliku tulevikuriskina tähelepanu juhtida, kuna tööstusala rajamine Nepste–Massiaru metsise öko dukti vahetusse lähedusse võib pikemas perspektiivis mõjutada öko dukti toimivust.
5. KSH aruandes (nt alaptk-s 7.13.4.4 jt) on viidatud metsise kaitse tegevuskava eelnõule. Märgime, et tegevuskava on nüüdseks kinnitatud (Keskkonnaameti 06.07.2026 korraldusega nr 1-3/26/235).
6. KSH aruande alaptk-i 7.13.4.5 on lisatud linnustikule avalduva kumulatiivse mõju alapeatükk. Alapeatüki mõte on arusaadav, kuid väljendus on kummastav (*kumulatiivse mõju hindamine on ebareaalne ja on vähereaalne, et mõne kumulatiivse mõju ilmnemisel jäetaks projekt ellu viimata*). Palume tekst üle vaadata.

⁷ Registreeritud Keskkonnaameti dokumendihaldussüsteemis 20.07.2026 nr 6-5/26/6860-6 all.

⁸ [Norra ettevõtted plaanivad Pärnumaale miljardieurost vesinikutehast | Majandus | ERR](#)

7. REP-i seletuskiri (nt alaptk-d 5.3.3 ja 6.5) ning KSH aruanne (nt alaptk-d 7.5.1.2, 7.5.3 ja 7.6.1.2): Palume Nepste V liivakarjääriga seotud leevendusmeetet täpsustada, et meetet tuleb rakendada, kui Nepste V liivakarjäärile luba antakse.
8. KSH aruande alaptk-i 7.16.1.3 (lk 246) viimases lõigus on mitmes kohas märgitud, et Urissaare V liivakarjäär on taotletav. Palume läbivalt parandada, luba on antud 20.02.2026.
9. KSH aruande tabelis 80 (kahes kohas) ja tabelis 96 on ekslikult märgitud, et Arumetsa II on kruusakarjäär. Õige on savikarjäär, palume parandada.
10. REP-i seletuskirjas ja KSH aruandes on ette nähtud elektriühenduse ehitusaegne ja -järgne seire. Palume REP-i seletuskirja tingimusena lisada, et ehitusaegsete ja -järgsete negatiivsete mõjude hilisemal ilmnemisel on õigus nõuda nende leevendamist ja/või hüvitamist. Kuna pikemaajalised valdkondlikud uuringud on näidanud, et looduses toimuvate muutuste tõttu võib taristu rajamise järgselt pikemas perspektiivis ilmneda kaseni prognoosimatuid negatiivseid mõjusid, siis soovitame kavandada järeelseire kogu taristuobjekti eluea vältel läbi viidava kindla seiresammuga (nt 5 aastat), et kavandada vajadusel leevendus- või hüvitusmeetmeid.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)
Helen Manguse
juhataja
keskkonnakorralduse büroo

Irma Pakkonen 5683 13 11 (keskkonnakorraldus)
irma.pakkonen@keskkonnaamet.ee

Kai Ginter 5699 43 73 (vesi)
kai.ginter@keskkonnaamet.ee

Merike Rosin 5447 0092 (maapõu)
merike.rosin@keskkonnaamet.ee

Märt Öövel 5306 8315 (looduskasutus)
mart.oovel@keskkonnaamet.ee

Liis Sinijärv 5306 4783 (looduskasutus)
liis.sinijarv@keskkonnaamet.ee